

Jókai Mór:Az arany ember

Szerző dezs

Kötelező olvasmány,rövid összefoglaló elemzése

Jókai Mór
Az arany ember

Szereplők:

Levetinczy Timár
Mihály, a Szent Borbála hajóbiztos, később földbirtokos nemes, kereskedő
Fabula János, a Szent Borbála kormányosa, később komáromi sáfár
Trikalisz Euthym (eredeti nevén: Ali Csorbadzsi), Kandia kormányzója, később sztambuli khazniár
Csorbaffy Timéa
Zsuzsánna, Trikalisz Euthym lánya, Timár felesége, majd Kacsuka felesége
Teréza, özvegy parasztasszony
Bellováry
Noémi, Teréza lánya
Almira, Terézáék kutyája
Narcissza, Terézáék macskája
Krisztyán
Tódor, csavargó, később braziliai kereskedő
Berkics Józó, pleszkováci paraszt
Jaksics Mirko, pleszkováci paraszt
Sándorovics Cyrill, pleszkováci esperes
Kacsuka Imre, komáromi főhadnagy, kapitány, majd őrnagy, Timéa férje
Brazovics Athanáz, komáromi nagykereskedő
Zófia, Brazovics úr felesége
Brazovics Athalie, Brazovics úr lánya

Timár Adeodat
 (Dódi), Timár és Noémi első
 gyermeke
 Timár Deodát
 (Dódi), Timár és Noémi
 második gyermeke
 Galambos úr, balatoni
 halászmester
 Timár Noémi,
 Timár és Noémi
 dédunokája

Történet:

--- A Szent Borbála ---

A Vaskapu
 A szerző bemutatja a Vaskaput, mely a
 román-szerb határon
 található, s a Dunán a
 hajókra a nézve a legveszedelmesebb hely.

A Szent Borbála
 és utasai
 A korban még
 igásállatok vontatják a
 hajókat a Dunán
 felfelé. Így halad előre a Szent
 Borbála is, dacolva a
 sötétséggel és a
 rettenetes viharral. A hajó
 személyzetét a kormányos, Fabula
 János; a
 hajóbiztos, Timár Mihály; a
 "tisztító"; a hajóteher
 (tízezer mérő
 búza) tulajdonosa, Trikalisz Euthym; valamint
 lánya, Timéa alkotja a
 legénységen kívül. Hirtelen
 szörnyű veszélybe kerülnek: a
 víz egy elszabadult
 malmot sodor feljűk...

A fehér macska
 Timár öt
 emberével egy csónakba száll, s
 megpróbálja
 elhárítani a veszélyt: egy horgonnyal
 elkapja a malom még mozgó lapátjait, s
 azt egy örvénybe kormányozza -
 sikeresen. A kis Timéa azonban nem boldog, mert
 a malommal együtt a rajta utazó fehér
 cica is a vízbe fúl.

A salto mortale egy
 mammuttól
 A Szent
 Borbálát ért
 megpróbáltatásoknak azonban
 még nincs
 vége: kiderül, egy huszonnégy evezős
 török ágyúnaszád
 követi őket. Timár
 vakmerő manőverre szánja rá magát,

hogy lerázza a török hadihajót:
 a perigradai
 szorosban "átvádol" (egy veszélyes
 folyosón átkel) a Duna szerb
 partjáról a románra. Amint
 épségben megérkeznek a
 túlpartra, Timár elkezd
 toborozni az új hajóvontatókat.

A szigorú
 vizsgálat
 A hajó folytatva
 útját szerencsésen
 megérkezik Orsovára,
 ahol átvizsgálják a
 rakományt, kikérdezik a tisztet, s a
 "tisztító"
 bizonyítja, hogy a hajó tiszta, nem
 érintkezett keleten semmilyen pestises
 tárggyal.

A "Senki" szigete
 A hátralévő
 úton azonban a hajó egyszer csak olyan
 ellenszélbe kerül, hogy nem tudnak
 továbbhaladni. Lehorgonyoznak egy új, a Duna
 alkotta (ti. az Osztrova-sziget egy darabját
 leszakította, majd arra hordalékát
 lerakta) szigetnél. Timár elindul, hogy
 felderítse a szigetet, s nagy
 meglepetésére szinte magát a
 paradicsomot találja meg rajta.

Almira és Narcissza
 Timár
 találkozik a sziget úrnőjével,
 Teréza asszonnyal,
 lányával Noémivel, valamint a
 két hűséges állattal:
 Almirával, a nagy fekete
 newfoundlandi kutyával és
 Narcisszával, a kis fehér cicával. A
 szigetiek
 megvendégelik, s ő megkéri őket, hogy ezen az
 éjszakán itt alhasson Euthym
 lányával a barátságos
 kunyhóban, amibe ők bele is egyeznek.

Az éj hangjai
 A szigetre új
 vendég érkezik, Krisztyán
 Tódor, aki, kiderül,
 Noémi jegyese, s valami pénzzé
 tehetőért jött, melyet kisajtolhatna
 Terézától.
 Goromba viselkedése miatt ő az egyetlen, akit mindenki
 utál ennél a háznál,
 ennél fogva nem is marad sokáig, s még
 aznap távozik.

A szigetlakók
 története
 Teréza megosztja
 Timárral történetüket: Valaha
 Pancsován

laktak, férjével, akinek jó
barátja volt Krisztyán Maxim, Tódor
apja, így
megegyeztek, hogy gyermekeiket
összeházasítják.
Krisztyán kereskedő volt,
megrendelője pedig az a Brazovics Athanáz, aki
Timár munkaadója jelenleg.
Teréza férje rendszeresen adott
kezeséget Krisztyánnak, aki azonban egyszer
megszorult, vagyonával elszökött,
így a pénzt a kezeseiktől hajtották be,
földönfutóvá téve
ezzel sok embert. Teréza férje öngyilkos
lett, ő pedig
Noémivel és Almirával
átszökött erre a szigetre, s itt kezdett
új életet.
Minden, ami itt található, az ő keze
munkájuk gyümölcse.

Ali Csorbadzsi
Másnap a hajón
Euthym elárulja az ő titkát is: Eredeti neve
Ali Csorbadzsi, Törökországban
kincstárnok volt, de bizalmas
forrásból
megtudta, hogy meg akarják ölni,
vagyonát s lányát pedig el
akarják kobozni. Ő
búzává tette az előbbit,
Timéával hajóra szállt, s
igyekezett, hogy eljusson
Brazovics Athanázhoz, aki megboldogult
görög felesége révén
az ő rokona.
Azonban mivel Krisztyán Tódor meglátta
(ti. ő török kém), most
újból a nyomára
bukkantak. Ezért, hogy megmentse
lányát, s számára
vagyonát, mérget vett be, s
megbízta Timárt, hogy juttassa el
Timéát Brazovicshoz. Ezekután
csendesesen
meghal.

Az élő
alabástrom
Timár a kapott
utasítások szerint feléleszti az
alvó Timéát
(ti. Csorbadzsi álomport adott neki).

A hajóstemetés
A megholt
utasítása, hogy a Dunába
dobják, nehogy
rátaláljanak. Igen ám, de ez nem megy
olyan egyszerűen. Timár előbb megkéri a
legközelebbi falu papját, hogy temesse el, de mivel
az nem gyónt meg, nem
teheti meg. A parton nem lehet eltemetni, mivel a parasztok
babonásak. Ez
utóbbit megelőzendő föl is száll

négy helyi lakos a hajóra, akik, mikor a személyzet alszik, a koporsót a Dunába vetik...

A nevetni való
tréfa
Pancsovához
érve ellenőrök rohamozzák meg a hajót, akik a török szökevényről kérdezősködnek. Mivel azonban Timárnak mindenről papírja van, s a holttest fel nem lelhető, ezért a kincseket nem kobozhatják el.

A Szent Borbála
végzete
Már majdnem
eléri céljukat, amikor azonban szörnyű baj történik: a Szent Borbála tőkére (úszó fára) fut, s elsüllyed. Timár kimenteti a víz alól Timéa vagyonát, az ezer aranyat tartalmazó ládikót. A legénység pedig mentőcsónakokon hagyja el a hajót, s indulnak tovább Komárom felé.

--- Timéa ---

A fogadott apa
Timárék
megérkeznek Brazovics komáromi lakására, ahol annak felesége, Zófia asszony; lánya, Athalie; valamint annak jegyese, Kacsuka Imre főhadnagy tartózkodnak. A hírré gyorsan megjön Brazovics úr is, aki gondjaiba veszi Timéát, s felhatalmazást ad Timárnak, hogy emeltesse ki a víz alól a búzát, s árvereztesse el.

A jó tanács
A főhadnagy meghívja lakására Timárt, s egy ötletet ad neki: vásárolja fel ő az egész búzát, s készíttessen belőle (nem túl jó minőségű) kenyeret a három hétig Komáromban hadsereg-összpontosításon tartózkodó katonáknak.

A vörös félhold
Timár úgy is tesz, felvásárolja a búzát, s elkezdi kiemeltetni azt. Estére azonban egy különös vörös félholdas zsákot rak ki az emelő. Timár különviszi, s

megvizsgálja. Igencsak meglepődik, miután
kibontása
után a zsákból dőlni kezd a rengeteg
drágakő, kincs, pénz...

Az aranybánya
Timár hirtelen
meggazdagodása igencsak szúrja Brazovics
szemét. "Jó" barátjaként
érdeklődik is vagyona eredete felől, mire
Timár előadja Kacsuka úr
ötletét. Nosza ahány
élelmezésügyi hivatal csak
létezik, mind perbe fogja Timárt, hogy ő dohos
kenyeret adott a katonáknak.
Csakhogy ez nem így történt,
ezért kénytelenek Timárt
rehabilitálni. Timár nem
indít ellenpert, s ezért nagyon nagyra
becsülik. Mikor bécsi útján
felvásárlási
szándékot mutat a levetinci birtok
felé, azonnal átengedik neki - a nemesi
címmel és előnévvel együtt.
Mikor pedig a vaskoronarenddel akarják kitüntetni,
ő talál arra méltóbb embert is, a
pleszkováci esperest.

Leánytréfa
Athalie ráveszi
Kacsukát, hogy udvaroljon Timéának,
aki ezt
nagyon is komolyan veszi, mire azzal biztatják, hogy a
főhadnagy megkérte a
kezét. Timéa ettől fogva lázasan
készül az esküvőre: tanulja a
keresztény
szokásokat, s varrja az esküvői
ruháját... Mivel Timár szereti
Timéát,
mindennap eljár ellenségeihez, a
Brazovics-házba. A ház ura azonban
inkább
Athaliét szánja az időközben igencsak
meggazdagodott Mihálynak, aki erre
dühösen hagyja el a házat.

Ez is egy tréfa
Timár
általános elképedésre
elkezd a Komárom melletti
monostori homokdombon szőlőket vásárolni.
Később a letelepedni vágyó
Fabulát is
bevonja az üzletbe. Tudja jól mit
csinál, a kormány fel fogja azt
vásárolni,
mert várat akarnak ott építeni. Ezt
megneszelve Brazovics is minden pénzéből,
de még hitelekéből is telkeket vásárol
a környéken. Azonban egy dologra nem
számít...

A menyasszonyköntös
Zófia asszony

elmeséli Timéának milyen is az
 esküvő, mire ő
 egész éjszaka aludni sem bír, hiszen
 másnap hozzámegy a főhadnagyhoz... Mikor
 fölkel, azt kell látnia, hogy menyasszonyi
 ruháját Athalie viseli. Már mindenki
 felkészült Athalie és Kacsuka
 egybekelésére, amikor jön a
 hír Brazovics
 meghalt, így az esküvő elmarad. A ház
 ura aznap tudta meg, hogy a kormány nem
 egyszerre vásárolja fel a telkeket. Hanem
 Timáréit először, az
 övéit pedig csak
 majd húsz év múlva. Brazovics
 számára ez volt a végső
 csapás...

Timéa
 Athalie meglátogatja
 Kacsukát, aki biztosítja, hogy másnap
 érte megy, de ígéretét nem
 tartja be. Közben az elszegényedett Brazovics
 család
 vagyonát árverezik. Timár
 fölvásárolja a házat, majd
 beállít, s felajánlja
 Timéának azt magával együtt.
 Timéa rendkívül
 hálás, s megígéri
 hozzámegy
 Timárhoz. Csak annyit kér, Zófia
 asszony és Athalie hadd maradjanak itt vele.

--- A Senki szigete ---

Az alabástromszobor
 menyegzője
 Megtörténik
 Timár és Timéa esküvője,
 valamivel kevesebb
 pompával, mint ahogy Zófia asszony
 mesélte. Timéa felveszi - Timár
 után - a
 protestáns vallást, a keresztségben a
 Zsuzsánna nevet kapja. Azonban Timárnak
 az esküvő után kell rájönnie,
 hogy Timéa hû ugyan, és engedelmeskedik neki, de
 nem érez szerelmet iránta.

A
 védördög
 Timár egyre gyakrabban
 jár el hazulról. Azonban sokszor
 váratlan pillanatokban tér haza. Félti
 Timéát, főleg Athalie-tól. Egyszer
 viszont a bosszúéhes nő elmondja, ő
 látja, hogy Timéa nem boldog, s ennek ő
 nagyon örül.

Tavaszcirány
 Timár menekül
 saját házából levetinci
 birtokára. Ott
 elhatározza, hogy meglátogatja

Teréziákat a Senki szigetén. Megérkeztek látja, hogy az egész sziget rózsába borult. Kiderül, Teréziák rózsavizet főznek belőle, amibe Timár is besegít.

A pók a rózsák között
A szigetre megérkezik Krisztyán is, aki elmondja, beállt faszállítónak egy trieszti hajógyárhoz, signore Scaramellihez. Azzal fenyegeti meg Teréziát, ha nem adja át neki a sziget diófáit, feljelenti a szigetet a bécsi és a sztambuli kormányknál. Ekkor azonban Timár elmondja, hogy ő kibérelte a szigetet kilencven évre mindkét kormánytól, s azt ingyen átadja Teréziáknak. Erre Krisztyán fenyegetőzve rohan el.

A világon kívül
A szigetlakók nem győznek hálálkodni Timárnak, jótettéért.
Noémi bevallja, hogy szereti Mihályt, akinek azonban lassan távoznia kell, ezért elhagyja a szigetet.

Tropicus Capricorni
A túlparton
Krisztyán orvul meg akarja ölni Timárt, de szerencsére a merénylet nem sikerül. Timár felajánlja Krisztyánnak, hogy az egyik hajóján utazzon el Brazíliába, s legyen ottani új üzletének (ti. Timár lisztet exportál Brazíliába) irányítója. Krisztyán ebbe beleegyezik, és úgy is tesz. Egy nap Mihály levelet kap Timéától, melyben elküldi íróasztala kulcsát.
Erre nagyon megijed, ugyanis ha Timéa belenézett megtalálhatta ott édesapja kincseit. Végül dönt: az üzleti ügyeket Timéára bízta, ő pedig a Senki szigetére utazik.

Az édes otthon
Timár boldogan él fél évig a Senki szigetén Noémivel.
Kiepipíti az árvízelvezető csatornákat, de az ősz közeledtével hazavágyik, személyesen szeretné intézni gazdaságát.

A családi ékszer
Timár levetinci
birtokára érkezik, s legnagyobb
megdöbbenésére ott találja
feleségét, aki - dolgozik. Timéa
folytatta tovább
férje üzleteit, sőt újabb
tételekkel meg is toldotta azokat. Timár nem győz
csodálkozni felesége áldozatain.
Miután tétre hazaérkeznek
Komáromba, Timár
drasztikus lépésre szánja el
magát. Átadja Timéának apja
kincseit, mintha
azokat törökországi
útján vette volna. Timéa őszinte
öröme anyja arcképe felett
eloszlatja Timár kételyeit. Felesége
nem tud, s nem is fog tudni semmiről.

--- Noémi ---

Egy új vendég
Télen Timár
intézkedik a gazdaság ügyeiről, majd
ahogy
elérkezik a tavasz, rohan le a Senki szigetére
Noémihez. Érkezésekor
szomorúan
látja, hogy a tavalyi árvíz
kiölte a szép nagy diófákat.
Mikor a kunyhóhoz ér
egy kisgyermeket talál a két nővel.
Teréza azt mondja, egy itt meghalt
csempészlány fia... Timár
rögtön megszereti a gyermeket, s
elhatározza hogy a
diófákat kivágja, s belőlük
házat épít neki. Az ősz
közeledtével azonban Mihály
újából elhagyja a szigetet.

A faragóember
Otthon az orvosok
tanácsára Timéát
elküldi Athalie-val
Meránba. Ő maga fogad egy faragóembert, s
építtet vele monostori birtokán egy
mulatólakot. Sajátkezűleg segít neki,
még szüksége lesz a tapasztalatokra... A
tavasz újból a szigeten találja, ahol
úgy oszlatja el a halászok
gyanakvását,
hogy asztalosszerszámait fegyvernek titulálja, s
így a helyiek szabadsághősnek
tekintik.

Noémi
A szigeten Timár folytatja
a házépítést, de
egyszer csak
ledönti a lábáról a
"hagymáz" (tífusz), s ő hetekig csak fekszik,
miközben Noémi töretlenül
ápolja. Mikor Mihály állapota javulni

kezd, kiderül,
a kis Dódinak torokgyíkja van. A
betegség gyógyíthatatlan,
holttestét a
szigeten temetik el, fölé egy
rózsabokrot ültetnek, de ezt Mihálynak
csak
teljes felépülése után merik
elmondani.

Melankólia
A történetek
után Timár újból hazamegy,
ahol rögtön látják,
hogyan beteg, hogy életveszélyben volt. Az orvosok
azt tanácsolják, hogy utazzon
el valahova, ezért ő el is megy Balaton-felvidéki
kastélyába. Itt hosszú,
magányos töprengés után
rájön, hogy ő nem élhet
tovább ilyen kettős életet.
Először határozza el, hogy véget vet
életének. E célból
tavasszal el is utazik
a Senki szigetére.

Teréza
A szigetre
érkeztével azonban új
életcélt kap, a konyhóban
újból egy kisfiút talál.
Teréza szerint ő is egy meghalt
csempészlány fia...
Timár folytatja a
házépítést, amit
négy év múlva sikeresen be is fejez.
Ekkor
Teréza rossz hírt tudat vele: a szíve
beteg, még idén meg fog halni. Ezt hallva
a szigetre érkezik Sándorovics esperes
úr Terézát meggyóntatni, de
a nő már
kissé eltávolodott a nő
vallásától. Kis híja, hogy
a pap be nem tör a másik
szobába, mivel tudni akarja, ki lesz Noémi
jövendőbelije. Csak a nő
lélekjelenléte menti meg a helyzetet.
Teréza nem sokkal később eltávozik az
élő
közül. Koporsó nélkül
jelöletlen sírba temetik a Senki
szigetén.

--- Athalie ---

A kettétört kard
Timár
hazatértével Athalie elárulja neki,
hogyan Timéa hűtlen.
Azt ajánlja, Timár tegyen úgy, mintha
elutazna, majd mutat neki egy titkos
folyosót, melyből kihallgathatja majdan Timéa
és az időközben örnaggyá
előléptetett Kacsuka

beszélgetését. Azonban a
dialógusból egész más
derül ki:
Kacsuka úr párbajban megvédte
Timár becsületét egy
csavargóval szemben, Timéa
pedig biztosítja, hogy ő a sírig hű
urához. Timár
elérzékenyülve és
feldúltan
távozik a háztól.

Az első veszteség
Timár Rác utcai
házában húzódik meg, ahol
felhalmozódott
postáját kezdi olvasni. Egy levélből
kiderül, pártfogoltja Krisztyán
Tódor
megcsalta s meglopta őt Brazíliában,
amiért tizenöt év
gályarabságra
ítélték,
de onnan is megszökött. Ezt olvasva
Timárnak nincs már maradása ebben a
városban...

A jég
Hogy ne vegyék
észre, gyalog elindul a befagyott Dunán
keresztül. Azonban leszáll a köd, s
Timár csak majd' kilenc óra gyaloglás
után
találja el a túlpartot. Itt kocsit fogad, s
balatoni kastélyába fuvaroztatja
magát. A Balatonon a helyi halászok
gyülekeznek, Galambos mester vezetésével
léket vágnak a tavon, s azon keresztül
gazdag fogásuk van. Timár együtt
ünnepel
velük, majd ezután megírja
utolsó levelét Timéának,
mely mellé egy kis halat is
küld.

A rém
Aznap este Timár a
kastélyában pihen, amikor váratlan
vendég
érkezik, Krisztyán. Már
korántsem az a jó lélek, mint
utolsó találkozásukkor.
Mihályra puskát szegez, s elmeséli
neki braziliai
megpróbáltatásait: Ellopott
tízmillió reist, de elfogták, s
gályarabságra
ítélték. Azonban
rabtársában
apjára ismert, akinek elmondta, hogy kicsoda a
megbízója, s hogy egyszer a
szőkevény basa miatt követte. Legnagyobb
megdöbbenésére apja ismerte Ali
Csorbadzsit, ugyanis ő figyelmeztette hajdanán a
khazniárt, hogy az életére

törnek. A basa azonban kijátszotta őt, s nem
fizette meg, pedig még a lányát is
Tódornak ígérte! A fiú
ebből "rájött", hogy Timár
megölte a basát, s
elrabolta a kincseit. A rabságban apja meghalt, ő pedig
két társával
elmenekült. Most pedig azzal fenyegeti Timárt, hogy
ha nem adja át neki ideiglenes
búvóhelyül a Senki szigetét
Noémival együtt, kitálal az
osztrák és a török
kormányoknak, sőt, Timéának
és Noéminek is. Erre Mihály kikapja
kezéből a puskát,
s elzavarja. De nem öli meg, ő már
beletörődött sorsába...

Mit beszél a hold? Mit
beszél a jég?
Timár másodszer
határozza el, hogy öngyilkos lesz, tehát
elmegy a rianáshoz a Balatonon, hogy belefojtsa
magát. Azonban mikor odaér, a
víz egy hulla fejét emeli a felszínre.
Krisztyán Tódor az.

Ki jön?
Timár ellátogat
a Senki szigetére, Noémihez.
Érkeztek a
hálás Almira, akit előző
látogatása alkalmával még
Krisztyán sebzett halálra
pisztolyával, még utolsó
erejével üdvözli, aztán
kimúl. Mihály megígéri,
hogy
soha többé nem hagyja el őket.

A hulla
Tavasszal a meginduló Duna
egy holttestet vet partra,
melyben mindenki Timárt véli felfedezni.
Krisztyánt pedig (hiszen ő volt az) a
legnagyobb tisztességgel, mint a magyar Szent
István-rend, az olasz Szent
Móric-rend s a brazil Annunziata-rend
kitüntetéttjét a Levetinczyek saját
sírboltjába temetik...

Zófi asszony
Zófia asszony
ellátogat Kacsuka úrhoz, kinek elmondja, ideje
már megtörni a hosszú gyászt,
próbálja meg elhódítani a
még mindig szerelmes
Timéa szívét. Ezzel azt akarja, hogy
végre Athalie-t is kiházasíthassa,
mert
már ő sem bírja tovább a
háznál.

Dódi levele
Timár

tanítgatja Dódit mindenre, így az írásra is.
Egyszer csak rádöbben, hogy mekkora veszélynek van kitéve Timéa a bosszúéhes Athalie miatt. Ezért, mivel más nem írhat haza levelet, megkéri Dódit írja meg Timéának a rejtékfolyosót, mely szobájába nyílik.

Te ügyetlen!...
Megismétlődik a régi jelenet, csak a szerepek cserélődnek. Timéa elhatározza, hogy meghívja névnap "bájlára" Kacsukát, ahol a kezét nyújtja neki. Nem egész fél év elteltével a háznál az esküvőre készülődnek. Immár Athalie öltözteti Timéát a menyasszonyi ruhába...

Athalja
Az esküvő előtti utolsó éjszaka Athalie álomport kever a cselédek italába, melyet csak Zófia asszony nem fogyaszt el, így rajta kívül mindenki alszik. A rejtékfolyosón lesben áll, s miután az őrnagy távozása után Timéa lefekszik, saját kardjával (ti. Timéa Kacsukától kapta azt emlékébe, mellyel Krisztyán ellen vívott) támad rá, de vágásai nem halálosak. A zajra Zófia asszony felriad, s az őrjáratért kiált. Athalie elmenekül, Timéa elájul.
Athalie-ra később szobájában találnak rá, alvást mimelve.

Az utolsó tördöfés
Athalie ellen per indul, de nincs bizonyíték, ő mindent tagad, Timéa pedig nem hajlandó vádolni őt. Timéa megkéri leendő férjét, hogy olvassa fel neki a kapott leveleket. Az őrnagy mikor Dódi levelét olvassa rájön mindenre, felfedi a rejtékfolyosót, benne a bűnjelekkel: a karddal és a véres ruhákkal. Miután Timéa felépül, megtörténik az esküvő. Azonban Timéának még át kell esnie a szembesítésen a tárgyaláson. Athalie-t elítélik, de ő hagy még egy utolsó fullánkot Timéa szívében: elmondja, a

rejtekkajtóról csak ő és
Timár
tudott, tehát Timéa előző
férjének még élnie kell.

A márianostrai nő
Negyven év telt el, de
Athalie ezalatt soha nem kért
kegyelmet. Állítása szerint, ha
kiengedik, azonnal megöli Timéát. Pedig
szegény
nő azóta már rég' meghalt. Levetincen
temették el, így nem került apja
halálának okozója,
Krisztyán Tódor mellé.

A "Senki"
Negyven év telt el. Az
író barátjával
ellátogat a Senki
szigetére, ahol békés kis
kolónia él. Két ember
leszármazottai, körülbelül
negyvenen. Egy negyven év körüli
férfi, Deodát üdvözli őket, aki
elvezeti
látogatóikat egy faházhoz, ahol az
"öregék" élnek. Az idős férfi
üdvözli őket, s megkéri a szerzőt, hogy
írja meg történetét: ő
ugyanis
"odahagyta a világot, amelyben
bámulták, és csinált
magának egy világot,
ahol szeretik." A szigetlakók a régi
váltságdíjból
még kb. ötven évig
élhetnek békében a Senki
szigetén.